

Eesti mereala planeering

Eskiislahenduse tutvustus

Aeg: 18.04.2019 kl 10-12.00

Koht: Rahandusministeerium

Osalejad: Eraldi registreerimislehel

Protokollija: Pille Metspalu, Riin Kutsar

Kohtumise eesmärk: Eesti mereala planeeringu eskiislahenduse tutvustus enne avaliku väljapaneku algust

Päevakava (slaidikava mereala portaalis):

1. Sissejuhatus. Mereala visioon ja planeeringu fookus. T. Lepland
2. Eskiislahenduse tutvustus teemade kaupa (kalandus, vesiviljelus, meretransport, energiatootmine, merekultuur, mereturism ja rekreatsioon, kaitstavad loodusobjektid jne). P. Metspalu, R. Kutsar

Küsimustele vastasid: T. Lepland (Rahandusministeerium), P. Metspalu (Hendrikson&Ko), R. Kutsar (Hendrikson&Ko), E. Kautlenbach (Rahandusministeerium) ja R. Hartökainen (Politsei- ja Piirivalveamet).

Arutelu, küsimused ja ettepanekud:

- Kas veebirakenduses on võimalus välja lülitada ka Pärnu ja Hiiu tumendatud alad?
 - Jah, võimalus on. Need on peale märgitud selge eesmärgiga, et mitte suunata inimest aladele, kus planeering juba kehtib.
- Koelmualad – kas nende kohta tuleb üldistatud kaardikiht?
 - Mereplaneeringu töörühma eksperdid on seisukohal, et kõigi kalaliikide lõikes ei ole võimalik üldistada ja terviklikku kaardikihti koostada. Arvesse võetakse koostatud uuringud/analüüsid ja eksperthinnangud, mis annavad strateegilisel tasemel piisava info. Eskiislahenduses kajastatud teemades ei ole olulisi konflikte tuvastatud, määratud on suunised ja tingimused järgnevatele tegevustele.
- Kes on asutus, kellega te praegu arvestasite sadamate liigituse puhul? Kes on kompetentne teadusasutus?
 - Hetkel on eskiislahendus välja töötatud koostöös Veeteede Ametiga, otseselt teadusasutust kaasatud ei ole. Planeeringu koostajad on teadlikud, et sadamate projekteerimisega seotud valdkond vajab edasist arutelu.
- Kas on eraldi määratud lastimise alad? Või toimub see ainult STS aladel? Kas punkerdamine võib toimuda ainult STS aladel?
 - Politsei- ja Piirivalveameti (PPA) põhjendus: punkerdamine on õigusaktidega reguleeritud, STS ei ole, seetõttu on mereplaneeringus määratud STS alad.
- Kas senine regulatsioon maandab riskid keskkonnale?
 - Hetkel toimuvad selles valdkonnas regulatsioonide muudatused. Planeeringu koostajad on teadlikud, et punkerdamisega seonduvat võib olla vajadus ka mereplaneeringus detailsemalt käsitleda, kaalutakse edaspidise protsessi käigus.

- Naissaare juures on nõ “perioodilised prügimäed” – kas need on seotud prügilossimisega merel, kas see toimub STS-aladel?
 - PPA vastus: jäätmete üleandmist merel laevalt-laevale ei ole registreeritud.
- Kas on kaasatud ka kohalikke huvigruppe tuule-energeetika alade määratlemisel?
 - Kohalike huvigruppide kaasamine hetkel toimub. Eskiislahenduse tutvustused tulevad juunis mereäärsetes maakondades, kus saab kõigi teemade üle sisuliselt arutada. Eskiislahenduse avalikul väljapanekul on kõik ettepanekud oodatud.
- Vahemaa 10 km ei ole kindlasti piisav, mujal maailmas rajatakse tuulikud palju kaugemale maismaast.
 - Oleme uurinud erinevate riikide kogemust ja praktikad on väga erinevad. On riike, kus tuulikuid rajatakse kaugemale, ja riike, kus rajatakse palju lähemale. Oluline on silmas pidada ka meie mereala spetsiifikat (nt jäätumine, sügavus, loodusväärtuste paiknemine).
- Visuaalne reostus on väga tõsine teema. Näiteks Tallinnas rahvusvahelised muinsuskaitsealad ja rannikul toimuv ehitustegevus. Kas peaks olema visuaalse mõju tsoon määratud rannikul arvestades muinsuskaitset ja ajaloolisi vaateid?
 - Maismaad mereplaneering ei käsitle, aga käsitletakse meri-maismaa seoseid. Teemat ja seoseid saab kaaluda turismi- ja rekreatsioonivaldkonda käsitledes.
- Kuidas selles protsessis vältida Hiiu kohtulahendi kordumist?
 - Toome keskkonnakaalutlused selgelt välja ja arvestame kogu teadaoleva olemasoleva keskkonnainfoga. Teeme tihedat koostööd erinevate ekspertide, ametkondade, huvigruppide ja riikidega.
- Taastuvenergeetika koda rõhutab, et meil on kliimapoliitilised eesmärgid ja taastuvenergia tootmise osakaalu peame tõstma.
- Kas vetika ja karbikasvatuse potentsiaalsete alade kaartidele tuleb juurde ka aruande osa, kuidas need alad on kujunenud?
 - Seletuskirjas on põgus ülevaade ja viide projektile antud. Tegemist on Baltic Blue Growth projekti raames värskelt valminud uuringuga, mille lõpparuanne koos kaardimaterjaliga avalikustatakse mai alguses.
- Avamere kaitsealade puhul sõna “arvestamine” tekitab segadust. Ettepanek muuta sõnakastust.
 - Täpsustame slaidil sõnakasutust. Mõte on, et kavandatavate avamere kaitsealadega ruumiliselt arvestada ei ole olnud eskiislahenduse koostamisel võimalik, kuna puudub vastav teave.
- Kas nahkhiirte uuring on plaanis?
 - Planeeringu koostamisel on arvesse võetud 2 pilootuuringut (2016 Saaremaa ümbrus, 2018 sügisrände uuring Saaremaa ümbruses) ja koostööd on tehtud nahkhiirte eksperdiga. Teada on nahkhiirte peamine rändekoridor, kuhu rajatise planeeritud pole. Teadaolevalt väljaspool peamist rändekoridori rändavad nahkhiired hajusalt.
 - A. Lotmani täpsustus: Nahkhiired lendavad merel tuulega kuni 6 km/h, tuulikud käivitatakse üldjuhul 4 km/h tuule kiiruse korral. Hoonetusloamenetluses on vajalik täpsustada nahkhiirte ränne konkreetsel alal ning vajadusel võtta kasutusele leevendusmeetmed (nt kevad- ja sügisrände ajal, mis kestab kokku umbes 2 kuud, käivitatakse tuulikud 6 km/h tuulekiiruse korral).

- Ettepanek maardlate slaidil korrigeerida viga – sõna looduskaitsealad asendada kaitsealuste objektidega. Kas maardlaid pärast seiratakse?
 - Korrigeerime vastavalt ettepanekule, seire osas puudub info (Maa-ameti esindaja arutelul ei osalenud).
- Kust pärineb info kaadamisalade kohta? Naissaarest põhjas olev ala pärineb nõukogude ajast ja ei ole ammu enam kasutusel.
 - Oleme kasutanud ametkondlikku infot, otsuseid kaadamisalade kasutusest väljaarvamise kohta ei tehta mereplaneeringuga.
- Ettepanek käsitleda mereplaneeringus tehissaarte teemat, nt öeldud mis funktsioonidel on neid rajada võiks.
- Ettepanek käsitleda ka vesilennundust, eriti väikesadamate juures.
- Ettepanek püüda leida eestikeelne termin STS alade kohta. Mereplaneering võiks täita terminoloogia edasiarendaja rolli.